

Posudek na diplomovou práci

Asja Meytuv

GENDEROVÁ TÉMATA V SOUČASNÉM IZRAELSKÉM FILMU

Asja Meytuv si zvolila za téma oblast moderní židovské kultury, která u nás byla dosud velmi málo zpracovaná, přesněji řečeno objevuje se okrajově v kulturních rubrikách periodik, v recenzích na filmy reprezentující Izrael na festivalech nebo v medailonech jejich tvůrců. O relativně malé teoretické základně ke studiu tohoto tématu svědčí Seznam literatury předložené diplomové práce (s. 58-60), který zahrnuje většinou cizojazyčné studie publikované knižně a na internetu (v hebrejštině, angličtině a ruštině), a pak pramenný materiál, jímž byla diplomantce přímo filmová produkce od 30. let 20. století po současnost (filmografie se 44 položkami). Pro získání a doplnění potřebné heuristiky autorka práce úspěšně využila studijního pobytu v Izraeli a osobních kontaktů.

Za cíl své práce si diplomantka stanovila „zmapovat současnou izraelskou filmovou tvorbu“, což by samo dostačovalo jako nosné téma. V jeho rámci se však navíc soustředila na speciální okruh reprezentace menšin a z nich opět na menšiny sexuální, což pochopitelně vyvolává nutnost pojednat o místě těchto problémů v tradičním ideovém a etickém systému judaismu a o přijatelnosti jejich zveřejnění v současné kultuře. Práce je proto logicky rozdělena do dvou částí, z nichž první (kap. 2) se zaměřuje na teoretickou, tj. kulturně-historickou rovinu a druhá (Praktická část, kap. 3), založená na konkrétním filmovém materiálu, se věnuje přímo vybraným tematickým okruhům. Tomuto hlavnímu korpusu práce předchází Úvod, který zasazuje danou problematiku do kulturních a společenských souvislostí současného Izraele, uvádí a hodnotí hlavní informační zdroje a díla vybraná ke konkrétní analýze, a zdůvodňuje koncepci práce.

Ke koncepci ani metodice předložené diplomové práce nemám připomínky. Po stránce obsahové byla pro mne kvalitním poučením jak o vlastním vývoji izraelského filmu, tak o jeho tvůrcích, scénáristech a režisérech, a samozřejmě i o základním problému prezentace homosexuality, která – slovy autorky – „se objevuje v izraelských filmech posledního desetiletí“. Jde tedy o jev skutečně současný, jehož další postup bude zajímavé sledovat. Z obsahové a formální charakteristiky izraelské kinematografie, kterou diplomantka sleduje v průběhu posledních osmdesáti let, zaujme mimo jiné těsná souvislost s vývojem moderní hebrejské a izraelské literatury; uvádím např. aspekt proměny hrdiny uměleckého díla, který je ve filmu kopií vývoje hrdiny v literatuře – stereotyp „diasporního Žida“ proti ideálu „nového Žida v Erec Jisrael“, sionistický chaluc a sabra = budovatel a bojovník, poválečný protiklad v chápání Aškenáze a Sefarda, antihrdina z období společenské desiluze 80. let atd. (s. 18-23).

Několik poznámek se týká spíše formální stránky předložené práce:

na s. 18 – správný je přepis jména města Dženín;

s. 19 a dále – odkaz na studii Raze Yosefa v poznámkách je formulován s obráceným pořadím osobního jména a příjmení, navíc bez čárky, což ztěžuje orientaci v bibliografii;

s. 23 – uvádí se „šest snímků“ Amose Guttmana, z nich „tři krátké filmy a čtyři celovečerní“;

s. 27, p. 29 – neúplný odkaz, nevyplývá z něj, že jde o stať z díla uvedeného v bibliografii;

s. 28, p. 31 – totéž;

s. 41 – nepřesný odkaz na Gn 19,5, se záměnou osob: sodomští muži si nežádají Lota, ale jeho hosty;

k Obsahu: inzerovaná kapitola 4. Diskuze není v textu práce zařazena, naopak chybí Příloha.

Tyto drobné připomínky neubírají nic na kvalitě předložené práce, jejíž metoda i výsledky svědčí o odborných znalostech autorky, o jejím svědomitém přístupu i zájmu o zvolené téma. V celkovém hodnocení proto konstatuji:

Při studiu pramenů a odborné literatury diplomantka plně využila svou jazykovou výbavu a prokázala, že si osvojila zásady heuristiky a zpracování sebraného materiálu. Úkol stanovený zadáním splnila po stránce obsahové i metodologické. Předložená práce splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci, má předepsané náležitosti – strukturovaný obsah, anotaci a résumé, strukturovanou bibliografii a ilustrační přílohu. Výklad doprovází příslušný poznámkový aparát.

Diplomovou práci Asji Meytuv jednoznačně doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou. Doporučuji také publikaci formou studie nebo rozsáhlejšího článku v periodikách zaměřených na kulturologii, film nebo genderová studia.

V Praze dne 7. září 2011.

Doc.PhDr.Jiřina Šedinová, CSc.